

Til lovforslag nr. L 91

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget den 00. december 2016

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

(Kommunal indsigelsesret, udvidelse af køberetsordningen og den grønne ordning, pristillæg og afregningsvilkår for havvindmølleparkerne Vesterhav Syd, Vesterhav Nord og Kriegers Flak samt midlertidig suspension af støtteordninger og indsættelse af loft for støtte til visse anlæg)

[af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt)]

1. Ændringsforslag

Energi-, forsynings- og klimaministeren har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 18. november 2016 og var til 1. behandling den 29. november 2016. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

To udkast med dele af lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og energi-, forsynings- og klimaministeren sendte den 20. juni og den 12. august 2016 disse udkast til udvalget, jf. EFK (2015-16) alm. del – bilag 336 og 368. Samtidig med fremsættelsen af lovforslaget blev de dele af lovforslaget, som ikke tidligere havde været sendt i høring, sendt i høring, og energi-, forsynings- og klimaministeren orienterede samme dag udvalget herom. Den 18. november og den 28. november 2016 sendte energi-, forsynings- og klimaministeren de indkomne høringssvar og notater herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til energi-, forsynings- og klimaministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget støtter lovforslaget, som blandt andet fastlægger støttebeløbene for de kystnære havvindmøller ved Vesterhav Syd og Vesterhav Nord og havvindmølleparken ved Kriegers Flak.

Enhedslisten og Alternativet mener, at det er glædeligt, at vi er kommet frem til at kunne opføre verdens billigste havvindmøllepark ved Kriegers Flak. Og at vi har udsigt til også at få verdens billigste kystnære møller med over 4 km til kysten opstillet. Potentialet for eksport af disse vindmølleparker er kæmpestort. Oven på klimatopmødet i Marrakesh er der en chance, for at interessen for vedvarende energi øges i bestræbelserne på, at man i flere lande vælger de vedvarende energiløsninger, som passer bedst med de lokale forhold.

Det er relevant at vurdere prisen for den vedvarende energi i anlæggenes samlede levetid. Landvind er fortsat billigst, men ikke længere markant billigere i forhold til de priser, der er opnået i det konkrete udbud for kystnære møller og havvindmøller. Samtidig er landbaserede solceller også kommet markant ned i pris. Med prisfaldet på havvindmølleprojekter står vi med så lave priser, at en husstand med et forbrug på 4.000 kWh. vil få en ekstraregning om året på 160 kr. med forsyning fra havvind frem for landvind.

Enhedslisten og Alternativet mener, det er positivt, at Grøn Ordning udvides til at gælde for kystnære havvindmøller. Køberetsordningen udvides til også at gælde sommerhusejere, som har haft et sommerhus i mindst 2 år, så der ik-

ke kan ske spekulation i at købe et sommerhus for at kunne erhverve vindmølleandele. Den udvidede køberetsordning er med til at fordyre vindmølleprojekter, men hvis det kan sikre større lokal opbakning, er det positivt, at den udvides.

Lovforslaget indfører for kystnære havvindmøller, der opføres efter åben dør-ordningen, en høringsret for kommuner, hvor hørings svar efterfølgende skal politisk behandles. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes, at der har været modstand fra især ejere af fritidsboliger til kystnære møller ved Mejl Flak og Jammerland Bugt. Det er korrekt, men der var samtidig opbakning fra Aarhus Kommune til de kystnære møller ved Mejl Flak.

Enhedslisten og Alternativet støtter, at kystnære havvindmøller fortsat kan prioriteres ud fra klima- og miljømæssige samt samfundsmæssige hensyn med henblik på at nedbringe afhængigheden af fossile brændsler, reducere CO₂-udledningen og prioritere forsyningssikkerhed. Så høringsretten til kommuner er ikke en vetoret imod kystnære havvindmøller.

Klimaproblemerne skal tages alvorligt. En omstilling til 100 pct. vedvarende energi i Danmark kræver, at alle muligheder udnyttes, samtidig med at energiforbruget nedsættes. Også den nye regerings mål om mindst 50 pct. vedvarende energi i 2030 kræver en hurtig plan for den videre udbygning. Med den prisudvikling, der er opnået for kystnære møller og havvindmøller, vil vindmøller på havet blive en væsentlig del af den danske elforsyning. Dybt beklageligt skabte Venstre-regeringen midt under det kystnære udbud usikkerhed, om der ville være et flertal for at gennemføre vindmølleprojekterne, på trods af at både de 350 MW kystnære havvindmøller og Kriegers Flak er veldefinerede elementer i energiaftalen fra 2012. Enhedslisten og Alternativet vil også fremover lægge vægt på, at der i forbindelse med afholdelse af et udbud ikke skabes tvivl, om Folketinget vil realisere de udbudte vindmølleprojekter, hvis prisen er under den udmeldte maksimumspris.

Alternativets medlemmer af udvalget ønsker endvidere at tilkendegive, at Alternativet er positiv over for en udvidelse af den grønne ordning, men mener, den valgte afstand på 8 km bør ændres til 12 km. Desuden mener Alternativet, at kystnære havvindmøller så vidt muligt bør stå tæt på andre tekniske anlæg. På den måde får man en mindre belastning af de frie kystlandskaber, som Danmark har mange steder langs landets mere end 7.000 km kystlinje.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af energi-, forsynings- og klimaministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Nr. 1 udgår.

[Lovteknisk ændring af bemyndigelse til at fastsætte regler om udbetaling fra støtteordninger]

2) I det under nr. 10 foreslåede § 22 b ændres i stk. 3 »Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget« til: »Et af Folketinget nedsat udvalg«.

[Orientering af Folketingsudvalg om en kommunalbestyrelses indsigelse]

3) Efter nr. 25 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter kapitel 6 indsættes:

»Kapitel 6 a

Midlertidig suspension af visse støtteordninger

§ 56 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg fastsætte regler om, at der ikke kan træffes afgørelse om støtte eller udbetaling af støtte efter overgangsordningen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015, medmindre overgangsordningen er gjort forenelig med EU's statsstøtteregler, herunder at Europa-Kommissionen har godkendt overgangsordningen, i det omfang dette måtte være nødvendigt, eller indtil der træffes beslutning om at lukke overgangsordningen for tilgang af nye anlæg.«

[Bemyndigelse til at fastsætte regler om udbetaling fra støtteordninger]

Til § 3

4) I stk. 3 affattes 1. pkt. således:

»§ 22 b og § 23, stk. 4, 3. pkt., i lov om fremme af vedvarende energi som indsat ved denne lovs § 1, nr. 10 og 11, finder ikke anvendelse for ansøgninger om forundersøgelsestilladelse modtaget før lovens ikrafttræden.«

[Lovteknisk præcisering]

5) I stk. 4 affattes 1. og 2. pkt. således:

»Kommunalbestyrelsen kan gøre indsigelse mod, at der gives etableringstilladelse efter § 25 i lov om fremme af vedvarende energi på baggrund af en forundersøgelsesrapport, der er stillet til rådighed efter § 24, stk. 4, i lov om fremme af vedvarende energi, hvis ansøgningen om forundersøgelsestilladelse er modtaget før lovens ikrafttræden og ansøgningen om etableringstilladelse på baggrund af forundersøgelsesrapporten er modtaget efter lovens ikrafttræden. § 22 b, stk. 2 og 3, og § 23, stk. 4, 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10 og 11, finder tilsvarende anvendelse for indsigelse efter denne bestemmelse.«

[Lovteknisk præcisering]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at § 1, nr. 1, udgår. Ændringen skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 3, hvorved der ind-

sættes et nyt selvstændigt kapitel 6 a om midlertidig suspension af visse støtteordninger, der omfatter en ny bestemmelse i § 56 a.

Ændringen sker af retssystematiske grunde, idet den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse ikke vedrører spørgsmålet om lovens anvendelsesområde, der reguleres efter lovens § 2.

Til nr. 2

Det fremsatte lovforslags § 1 nr. 10 indeholder en ny bestemmelse i § 22 b, stk. 3, hvorefter Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget skal orienteres om kommunalbestyrelsens indsigelse, inden energi-, forsynings- og klimaministeren giver tilladelse til forundersøgelser efter VE-lovens § 23, stk. 4, jf. § 22. Da det er Folketinget, der beslutter, hvilke udvalg der har hvilke ressort, er det hensigtsmæssigt at benævne det udvalg, der efter reglen skal orienteres om indsigelse, som et af Folketinget nedsat udvalg.

Til nr. 3

Det foreslås at indsætte et selvstændigt kapitel 6 a om midlertidig suspension af visse støtteordninger med en ny bestemmelse i § 56 a, der angiver en bemyndigelse for energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om, at der ikke kan træffes afgørelse om støtte eller udbetaling af støtte i medfør af § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Forslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 1, hvorefter den foreslåede ændring af VE-lovens § 2 udgår. Samtidig præciseres indholdet i og rækkevidden i forhold til den tidligere foreslåede bestemmelse.

Af den foreslåede § 56 a fremgår, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg kan fastsætte regler om, at der ikke kan træffes afgørelse om støtte eller udbetaling af støtte efter overgangsordninger omfattet af § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015, medmindre den pågældende overgangsordning er gjort forenelig med EU's statsstøtteregler, herunder at Europa-Kommissionen har godkendt overgangsordningen i det omfang, dette måtte være nødvendigt, eller indtil der træffes beslutning om at lukke overgangsordningen for tilgang af nye anlæg, hvor Energinet.dk ikke har truffet afgørelse inden udgangen af 2016.

Den foreslåede regel om bemyndigelse til at fastsætte regler om midlertidig suspension af overgangsordningen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015 vedrører støtteordninger, der er omfattet af Europa-Kommissionens afgørelse af 24. oktober 2014 vedrørende statsstøttesag SA. 36204 (2013/N) støtte til solcelleanlæg og øvrige vedvarende energianlæg og afgørelse af 28. oktober 2014 vedrørende statsstøttesag SA. 37122 støtte til husstandsvindmøller og havvindmøller med et forsøgsэлемент. Afgørelserne er efterfølgende blevet korrigeret af Europa-Kommissionen den 18. december 2014.

Den foreslåede ændring omfatter fremstilling af elektricitet fra solceller, andre VE-teknologier, bl.a. bølgekraft, små biogasanlæg op til og med 6 kW, små biomasseanlæg op til og med 6 kW samt husstandsvindmøller omfattet af over-

gangsordningen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015, som knytter sig til disse støtteordninger.

Den foreslåede ændring har til formål at sikre, at ministeren kan fastsætte regler om at suspendere overgangsordningen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015, og derved sikre, at overgangsordningen er i overensstemmelse med EU-retten.

Europa-Kommissionens statsstøtteafgørelser SA. 36204 og SA. 37122 er tidsbegrænsede til og med 2016 og skal genanmeldes, når der er fundet en traktatmedholdelig finansiering af støtteordningerne. Europa-Kommissionens afgørelser er altid tidsbegrænsede. Tidsbegrænsningen har som konsekvens, at der ikke vil kunne tildeles støtte efter statsstøttegodkendelsens udløb til nye anlæg, som ønskes omfattet af ordningen, uden at tilsidesætte Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse. Det understreges, at statsstøttegodkendelsernes tidsbegrænsning gælder, uanset om den måtte fremgå af den danske lovgivning. Det skyldes, at det uanset lovens ordlyd ikke efter EU-retten er muligt at opnå en bedre retsstilling end den, som følger af Europa-Kommissionens afgørelser om statsstøtte.

Det forudsættes, at energi- forsynings- og klimaministeren udnytter bemyndigelsen til at fastsætte regler, som indebærer, at der ikke vil kunne tildeles støtte til nye anlæg, hvor Energinet.dk ikke har truffet afgørelse inden udgangen af 2016, medmindre overgangsordningen godkendes af Europa-Kommissionen.

I forhold til § 1, nr. 1, i lovforslag L 91 medtages den foreslåede regel i § 2, stk. 7, nr. 1 og 3, ikke.

Efter lovforslagets fremsættelse er der foretaget en nærmere udredning af de omfattede støtteordninger. Denne udredning har haft til hensigt at afdække, hvornår anlægsejere anses for at have fået tildelt støtte under de berørte støtteordninger, og om tildelingen af støtte kan anses for at være tildelt inden for godkendelsesperioden i de to statsstøttegodkendelser og dermed i overensstemmelse med de statsstøttereftlige regler.

På baggrund af udredningen findes det ikke nødvendigt at genanmelde overgangsordningerne i medfør af lov nr. 900 af 4. juli 2013 og § 7, stk. 6, i lov nr. 744 af 1. juni 2015, der vedrører anlæg omfattet af overgangsordningerne i lov nr. 900 af 4. juli 2013, idet disse personer må antages at have et retskrav på tidspunktet, hvor ansøgeren opfyldte betingelserne for støtte.

Det betyder, at der heller ikke er behov for at udstede regler om suspension af disse overgangsordninger.

Regeringen har med opbakning fra forligskredsen valgt, at støtteordningerne nævnt i den foreslåede regel i § 2, stk. 7, nr. 1, anmeldes i medfør af den generelle gruppefritagelsesforordning således, at nye anlæg kan tildeles støtte efter støtteordninger fra den 1. januar 2017.

På den baggrund foreslås det, at disse støtteordninger samt overgangsordninger udgår af § 1, nr. 1, i lovforslag L 91, og at ændringsforslaget kun medtager overgangsbestemmelsen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2016, som skal anmeldes til Europa-Kommissionen.

Endelig er bestemmelsen præciseret i forhold til, at suspensionen kun ophæves, såfremt overgangsordningen er

gjort forenelig med EU's statsstøtteregele, herunder at Europa-Kommissionen har godkendt overgangsordningen, i det omfang dette måtte være nødvendigt. Præciseringen foreslås med henblik på at undgå, at potentielle støttemodtagere agerer i forventning til, at suspensionen som givet bliver ophævet. Suspension af overgangsordningen kan kun ophæves, såfremt Europa-Kommissionen godkender ordningen helt eller delvis. Godkender Europa-Kommissionen ikke ordningen helt eller delvis, vil overgangsordningen skulle ophæves eller ændres ved lov i overensstemmelse med Europa-Kommissionens afgørelse.

Det betyder, at potentielle støttemodtagere ikke vil kunne støtte ret på en forventning om, at suspensionen kun er midlertidig. Det skyldes, at det uanset lovens ordlyd ikke er muligt at opnå en bedre retsstilling end den, som følger af Europa-Kommissionens afgørelser om statsstøtte. Der henvises i det hele til lov nr. 744 af 1. juni 2015 og forarbejderne her til, som indeholder en redegørelse for de bagvedliggende statsstøttegodkendelser (forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser og lov om elforsyning, Folketingstidende 2014-15 (1. samling), L 163, tillæg A, lovforslag som fremsat, side 7 og 8.

Godkender Europa-Kommissionen overgangsordningen, forventes energi-, forsynings- og klimaministeren at fremsætte et lovforslag, der indeholder regler om det seneste tidspunkt for indgivelse af ansøgning om pristillæg i forhold til overgangsordningen i § 7, stk. 5, i lov nr. 744 af 1. juni 2015 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. Formålet med at indsætte frist for ansøgning om pristillæg er, at det vurderes hensigtsmæssigt, at Energinet.dk ikke fortsætter med at modtage ansøgninger efter en periode, hvor ansøgere har haft rimelig mulighed for at ansøge om pristillæg efter overgangsreglen.

I tilfælde af at der ikke opnås godkendelse fra Europa-Kommissionen til at videreføre en midlertidigt suspenderet overgangsordning, der giver ret til støtte, vil der kunne være potentielle støttemodtagere, som ikke vil have opnået ret til støtte forud for udløbet af statsstøttegodkendelsen. Efter

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opfattelse vil fastsættelse af regler om midlertidig suspension af overgangsordningen, i det omfang sådanne regler vil udgøre et indgreb i rettigheder beskyttet af grundlovens § 73, ikke i almindelighed udgøre et ekspropriativt indgreb («afståelse») i forhold til de potentielle støttemodtagere, der efter gældende ret har mulighed for at søge støtte i henhold til overgangsordningen.

Uanset det anførte kan det efter Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opfattelse imidlertid ikke på forhånd udelukkes, at der kan forekomme tilfælde, hvor en bekendtgørelse, der fastsætter regler om midlertidig suspension af overgangsordningen, kan ramme en potentiel støttemodtager, som har afholdt udgifter i tillid til muligheden for at erhverve ret til støtte, så økonomisk intensivt og atypisk, at der vil være tale om ekspropriation. Det må bero på en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde foreligger ekspropriation. I vurderingen vil bl.a. indgå den økonomiske betydning af de ændrede regler og de nærmere omstændigheder, der ligger til grund for, at den potentielle støttemodtager ikke har kunnet opfylde støttebetingelserne forud for suspensionen. Er indgrebet ekspropriativt, vil den pågældende have krav på erstatning i medfør af grundlovens § 73. Kravet på erstatning må i mangel af enighed rejses ved domstolene.

Til nr. 4

Der er tale om en lovteknisk præcisering. Med ændringen tydeliggøres, at der i bestemmelsen henvises til § 22 b og § 23, stk. 4, 3. pkt., i lov om fremme af vedvarende energi, som indsat ved lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

Til nr. 5

Der er tale om en lovteknisk præcisering. Med nyaffattelsen tydeliggøres, at der i bestemmelsen henvises til § 25, § 24, stk. 4, § 22 b, stk. 2 og 3, og § 23, stk. 4, 3. pkt., i lov om fremme af vedvarende energi. Med nyaffattelsen tydeliggøres endvidere, at § 22 b, stk. 2 og 3, og § 23, stk. 4, 3. pkt., er indsat ved lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

Mikkel Dencker (DF) Dorthe Ullemose (DF) Ib Poulsen (DF) Pia Adelsteen (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF)

Claus Kvist Hansen (DF) Thomas Danielsen (V) fmd. Jacob Jensen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Marcus Knuth (V) Carl Holst (V) Carsten Bach (LA) Villum Christensen (LA)

Mette Abildgaard (KF) Lars Aslan Rasmussen (S) Bjarne Laustsen (S) Malte Larsen (S) Jens Joel (S) Kirsten Brosbøl (S)

Lea Wermelin (S) nfmd. Karin Gaardsted (S) Søren Egge Rasmussen (EL) Maria Reumert Gjerding (EL)

Christian Poll (ALT) Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV) Pia Olsen Dyhr (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 91

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat samt orientering om ny høring, fra energi-, forsynings- og klimaministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra energi-, forsynings- og klimaministeren
4	1. udkast til betænkning
5	Ændringsforslag fra energi-, forsynings- og klimaministeren
6	Høring over bekendtgørelser knyttet til L 91, fra energi-, forsynings- og klimaministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 91

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren agter at bruge bemyndigelsen til at stille støtte til solcelleanlæg, der nettilsluttes efter 1/1-17, i bero til også at omfatte støtte til anlæg, hvor der er opnået støttetilsagn fra Energinet.dk og hvor der er indgået kontrakt mellem en leverandør af solcelleanlæg og en kunde, til energi-, forsynings- og klimaministeren, og ministerens svar herpå